

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 7.50
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 91

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἰτησίαν :

“ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ”, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1908

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἕλης καὶ ὑπεύθυνοι

ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ

Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ — Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ

Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΝ

Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ κυριώτεραι μετασκευαὶ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου παλαιοῦ κτιρίου τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου, ὅπερ προωρίσθη διὰ κατάστημα τοῦ Πρωτοδικείου, εὐρίσκονται εἰς τὸ πέρασ αὐτῶν καὶ ὅτι περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου ἢ τὸ βραδύτερον περὶ τὰ μέσα Μαΐου τὸ οἰκοδόμημα θὰ εἶνε καθ' ὅλα ἔτοιμον. Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν θὰ γίνῃ ἀμέσως καὶ ἡ μετακόμισις καὶ ἐγκατάστασις, διότι πρὸς τοῦτο φαίνεται ἐπικρατήσασα ἡ λογικωτέρα ἄλλως σκέψις νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐργασία αὕτη διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, καθ' οὓς, ἐνεκα τῶν δικαστικῶν διακοπῶν, καὶ ἡ μετακόμισις θὰ γίνῃ ἀνετώτερον καὶ αἱ ἐργασίαι δὲν θὰ προσκόβουν. Ὅπως δὲ τὸ ζήτημα ἐν γένει εἶνε ὀριστικῶς λελυμένον ὅσον ἀφορᾷ τὸ Πρωτοδικεῖον, εἶνε δὲ ζήτημα χρόνου ἀπλῶς ἀδιάφορον ἂν ἐβδομάδων ἢ μηνῶν τινῶν δύο ἢ τριῶν.

Ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τοῦτο, ἀπροσδόκητον ὅπως τροπὴν ἔλαβε τὸ ἕτερον συναφὲς ζήτημα, τῆς μεταφορᾶς εἰς τὸ αὐτὸ κτίριον καὶ τοῦ Κακουργιοδικείου. Λέγομεν δὲ ὅτι ἡ τροπὴ αὕτη εἶνε ἐντελῶς ἀπροσδόκητος, διότι καὶ ἔχομεν καὶ ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν παρ' ἐκείνων, οἵτινες τάσσονται ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἂν μὴ τι ἄλλο, νὰ τηρῶσι τοῦλάχιστον τὸν λόγον, ὃν δημοσίᾳ καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δίδουν. Λόγον δὲ τοιοῦτον, κατὰ τὸν πανηγυρικώτατον, καὶ κατ' ἰδίαν καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἔδωκεν ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, κατηγορηματικώτατα πρὸ δύο μόλις ἐβδομάδων δηλώσας ὅτι τὸ Κακουργιοδικεῖον μεταφέρεται ὀριστικῶς εἰς τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου κτίριον τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου καὶ ὅτι πᾶσα περὶ τοῦ ἀντιθέτου διάδοσις στερεῖται πάσης ὑποστάσεως.

Τὸ πρᾶγμα, ὡς καὶ οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν γνωρίζουν, ἔχει τὴν ἱστορίαν του, τὴν κομματικὴν ἀτυχῶς, τὴν ὁμοίαν περίπτου πρὸς ἐκείνην, ἣτις εἶχε προκαλέσει τὴν πρό τινων μηνῶν ἐξέγερσιν τῶν ἐν Ἀθήναις δικηγόρων. Ἡ ἱστορία δὲ αὕτη, ἣν χάριν τῶν αὐτῶν ἀναγνώστων μας ἐπαναλαμβάνομεν, ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἄμα ὡς ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀρμοδίων μηχανικῶν τοῦ Δημοσίου κατεδείχθη ὅτι ὁ χώρος τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου εἶνε ἐπαρκὴς οὐ μόνον διὰ τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλα δύο ἢ τρία δικαστικὰ Καταστήματα, ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, αὐθόρμητος, διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν

τῶν ἐργασιῶν ἐκείνων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐγκαθίστατο εἰς τὸ αὐτὸ κτίριον καὶ τὸ Κακουργιοδικεῖον, τὸ πρᾶγμα δὲ εἶχε φθάσει μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε καὶ ὁ πρὸς τοῦτο χώρος εἶχε διακριθῇ καὶ τὰ θεμέλια εἶχον ἀνοιχθῇ. Παρήλθον ὅμως ἡμέραι τινὲς ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν τούτων καὶ αὗται ἀποτόμως διεκόπησαν, συγχρόνως δὲ ἠκούσθη καὶ ἡ διάδοσις ὅτι τὴν Ὑπουργικὴν ταύτην ἀπόφασιν, τὴν ἐγκριθεῖσαν σημειωτέον καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μετέτρεψαν κομματικὰ ἀνάγκαι, καθὼς ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου ἐρείπιου, ὅπερ ἡ Πολιτεία δὲν συστέλλεται ἐπὶ ἔτη τώρα νὰ χρησιμοποιοῖ ὡς Κατάστημα Κακουργιοδικείου, συνέπεσε νὰ εἶνε ἐκ τῶν κομματικῶς ἢ κοινωνικῶς ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας! Καὶ τὴν διάδοσιν ταύτην, ἣτις συνεκίνησε τοὺς δικηγόρους πρὸ παντός, ἀνέλαβε νὰ διαψεύσῃ αὐτὸς ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός καὶ κατ' ἰδίαν ὅταν ἠρωτήθη ὑπὸ ἐπιτροπῆς δικηγόρων καὶ ἐπισημότερον, ὅταν ὑπεβλήθη αὐτῷ εἰδικὴ ἐπερώτησις. Ἡδὴ ἡ διάδοσις αὕτη ὄχι πλέον φαίνεται, ἀλλ' εἶνε ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι εἶνε ἀληθὴς καὶ εἶχε ληφθῇ ἔκτοτε καὶ δὴ ὀριστικῶς ἡ σήμερον πραγματοποιουμένη ἀπόφασις, ὁ δὲ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ὁ εἰρωνικῶς διαψεύσας αὐτήν, ἐπέζητει νὰ διασκεδάσῃ ἀπλῶς τὴν ἐλσεινὴν αὐτόχρονα ἐντύπωσιν, ἣν ἡ τοιοῦτου εἶδους τακτικὴ εἶχε παραγάγει. Ἄτυχῶς τοιαῦτα εἶνε τὰ γεγονότα, ἅτινα οὐδεμίαν ἐπιδέχονται ἀμφισβήτησιν, διότι καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ δικηγόρων, ἣτις ἐπεσκέφθη τὴν παρελθούσαν Πέμπτην τὸ μετασκευαζόμενον κτίριον τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου, ἀντελήφθη ὅτι αἱ ἐργασίαι αἱ σχετιζόμεναι μὲ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Κακουργιοδικείου ἔπαυσαν ὀριστικῶς, καὶ ἀρμοδιώτερον ἢ αὕτη ἐπιτροπὴ ἔλαβε τὴν πληροφορίαν, ὅτι ἡ ἀναστολὴ αὕτη ὀφείλεται εἰς διαταγὴν ἀνωτέραν, ἣτις καὶ ἐξετελέσθη, κλεισθέντων ἤδη τῶν θεμελιῶν ἅτινα εἶχον ἀνοιχθῇ. Εἰς τοιοῦτο σημεῖον εὐρίσκειται τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ καθ' ἡμᾶς μαρτυρεῖ τὸν ἀηδέστατον κατήγορον, εἰς ὃν ἡ κομματικὴ συναλλαγὴ μᾶς ὁδηγεῖ, ἀφοῦ αὕτη καὶ μόνη ἐν μέσῃ Πρωτευούσῃ διευθύνει ζητήματα, διὰ τὰ ὁποία ἀμεσώτατα πλέον ἐνδιαφέρεται οὐχ μόνον ἡ εὐπρέπεια, ἀλλὰ καὶ τάξις κοινωνικὴ δλόκληρος καὶ τὸσον πολυπληθῆς, ὅσα ἡ τῶν δικηγόρων.

Παρατηροῦντες ταῦτα, οὐδεμίαν ἔχομεν ἀμφιβολίαν, ὅτι θὰ διαψευ-

σθῶμεν, συγχρόνως ὅμως εἴμεθα καὶ πεπεισμένοι, ὅτι ἡ διάψευσις θὰ δοθῇ διὰ νὰ ἀποκτηθῇ καὶ πάλιν τὸ πρόσκαιρον κέρδος τῆς διασκεδάσεως τῆς ἐλσεινῆς ἐντύψεως, ἣν παράγει τακτικὴ τοιοῦτου ποιοῦ.

Ὡς πρὸς τὸ ἕτερον ζήτημα τῆς συγκεντρώσεως τῶν λοιπῶν δικαστηρίων, ἔχομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν γνωστὴν εἰδησιν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης σχηματισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Προέδρων καὶ Εἰσαγγελέων τῶν ἐν Ἀθήναις πολυμελῶν δικαστηρίων, ὅπως ἐρευνήσῃ ἂν τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Ὀμονοίας καὶ παρὰ τὰ Χαυτεῖα οἰκοδόμημα τῶν κληρονόμων Καντατζόγλου εἶνε κατάλληλον ὅπως περιλάβῃ τὸν Ἀρειον Πάγον, τὸ Ἐφετεῖον καὶ ἄλλα τινὰ δικαστικὰ Καταστήματα, ἀπεφάνθη, ὅτι κρίνει τοῦτο ἀκατάλληλον καὶ ἀνεπαρκές. Ἐπίσης εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ μεταδώσωμεν τὴν εἰδησιν, ὅτι μετὰ τὴν γνωμάτευσιν τῆς ἀνω ἐπιτροπῆς γίνεται σκέψις περὶ μισθώσεως διὰ τοιοῦτον σκοπὸν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου κτιρίου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ὅπερ ἤδη κατέχουσι τὰ Πρατήρια καὶ εἰς τὸ ὅποιον παλαιότερον ἦτο ἐγκατεστημένον τὸ Φρουραρχεῖον. Ἐκ τῶν προτέρων ὅμως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον, ὅτι καὶ τὸ κτίριον τοῦτο δὲν θὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπαρκὲς καὶ κατάλληλον.

Ἡμεῖς, δυνάμενοι νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐκπροσωποῦμεν τὴν γνώμην ἀπάντων τῶν ἐν Ἀθήναις δικηγόρων, τοῦτο καὶ πάλιν ἔχομεν νὰ ὑποδείξωμεν, ὅτι ὁ χώρος τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου εἶνε τόσος, ὥστε καὶ ἀνετώτατα καὶ διὰ δαπάνης μηδαμινῆς σχετικῶς δύναται νὰ διαμορφωθῇ διαμέρισμα ὅπερ ἀριστα δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ δι' Ἐφετεῖον. Ὑποδεικνύομεν δὲ τοῦτο μετὰ τῆς προσθήκης, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἀπλῶς Κυβερνητικὸν ἢ διοικητικόν, ἀλλὰ ζήτημα ἀνάγκης τῶν δικηγόρων οἵτινες ἐξαρτῶσιν οὐκ ὀλίγα ἐκ τῆς συγκεντρώσεως ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τοῦ Ἐφετείου, πρὸ τῆς στενῆς δὲ ἐπαγγελματικῆς ταύτης ἀνάγκης, φρονοῦμεν, ὅτι εἶνε ἐπιβεβλημένον νὰ ὑποχωρήσῃ πᾶσα ἄλλη... ἔστω καὶ κομματικὴ.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ καὶ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μεθ' ἕλης τῆς δυνατῆς ἡμῖν προσοχῆς ἀνεγνώμεν τὴν Γνωμοδότησιν τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου καὶ τὰς ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις τοῦ κ. Χ. Βοζίκη, δικηγόρου καὶ βουλευτοῦ. Τὸ θέμα, ὡς γνωστόν, ἦτο «περὶ τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας,» ἐξ αἰτίας τοῦ εἰδικωτέρου ζητήματος περὶ τοῦ τίς δικαιούται νὰ διορίσῃ τοὺς ἐν τοῖς ναοῖς ψάλτας καὶ νεωκόρους.

Τὴν διεξαχθεῖσαν μακρὰν συζήτησιν δὲν θὰ παρακολουθήσωμεν καθ' ἕλην τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ ἔκτασιν. Πρέπει ὅμως

νὰ δηλώσωμεν, ὅτι ἐπέισθημεν μᾶλλον ὑπὸ τῆς Γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου. Καὶ ἐπομένως φρονοῦμεν, ὅτι καὶ οἱ διοικητικοὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ἀπαράβιαστοι ὑπὸ νόμου τοῦ Κράτους: ὅτι δὲ τοῦτο σαφῶς ὑπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Τόσον μάλιστα σαφῶς ὑπαγορεύεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπηται ἀντίθετος γνώμη καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἀληθὲς ὅτι κατ' αὐτὸ καὶ τὰ κείμενα τῶν πρακτικῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἢ λέξις «κανῶν» ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ Δόγμα καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν. Ἡμεῖς βέβαια φρονοῦμεν, ὅτι ὁ κανὼν εἶνε διάταξις, ἣτις ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ καταρτισθῇ ἄλλως, εἶνε ἔργον ἀνθρώπων. Ἐπομένως δὲν δύναται νὰ νοηθῇ κανὼν δογματικὸς, διότι τὸ Δόγμα δὲν κανονίζεται, τὸ Δόγμα προήλθεν ἐξ ἀποκαλύψεως καὶ ἐάν ποῦ δὲ εἰς τὰ κείμενα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐγράφη ἡ λέξις «κανῶν» καὶ κάτωθι αὐτῆς προκειται περὶ τοῦ Δόγματος, δὲν σημαίνει, ὅτι ἐκανονίσθη τὸ Δόγμα, ἀλλὰ διὰ τοῦ κανόνος ἐκείνου τῶν ἐργασιῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὁμολογήθη τὸ Δόγμα, ἢ λέξις «κανῶν» δηλαδὴ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ὁμολογίας, ἀλλ' εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου.

Ἴδου τί ἐπιτάσσει τὸ Σύνταγμα:

Ἄρθρον 1. «Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας: πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶνε ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελούνηται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.»

Ἄρθρον 2. «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀνασπαστάως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρσαλεύτως, ὡς ἐκεῖνοι, τοὺς τε ἱεροὺς καὶ Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις: εἶνε δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργουσα, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, καὶ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιοῦματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱεράς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν τῆς πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.»

Σαφῶς καὶ ἀναμφηρίστως συνάγεται ἐξ ἀπλῆς ἀναγνώσεως τῶν δύο τούτων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ἀποτελούντων ὅλον τὸ πρῶτον κεφάλαιον, τὸ «περὶ θρησκείας», ὅτι διὰ μὲν τοῦ 1ου κανονίζεται ἡ ἐν τῷ Κράτει θρησκειακὴ κατάσταση, διὰ δὲ τοῦ 2ου ἡ ἐν τῷ Κράτει ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση. Θετικῶς δὲ καὶ ἀρνητικῶς δηλαδὴ ἐν τῷ 1ῳ δὲν πρόκειται περὶ Ἐκκλησίας, καθὼς ἐν τῷ 2ῳ δὲν πρόκειται περὶ θρησκείας. Διὰ μὲν τοῦ 1ου ἀναγορεύεται ἡ Ἀνεξίθρησκεια μετὰ τινος περιορισμοῦ, διὰ δὲ τοῦ 2ου διατυπῶνται ἡ ὑπαρξίς καὶ ὁρᾶσις τῆς ἐν τῷ Κράτει Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ σχέσις τῆς Πολιτείας πρὸς πᾶσαν ἐν τῷ Κράτει Ἐκκλησίαν. Ἐπὶ τῶν γενικωτάτων τούτων δὲν ὑποθέτομεν ὅτι εἶνε δυνατὴ εὐλογος ἀντίρρησις.

Τὸ 1ον ἄρθρον ὑπάρχει ὁμοιον σχεδὸν κατὰ γράμμα, ἐντελῶς ὁμοιον κατ' ἐνοίαν καὶ εἰς τὰ τρία κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ἐπαναστάσεως Πολιτικῆς Συντάγματα. Τὸ 2ον δὲν ὑπάρχει, εὐλόγως: διότι κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ἐπαναστά-

δρου του 'Ελληνικού Προξενικού δικαστηρίου κ. Κ. Παγανέλη, ως εδημοσιεύσαμεν εις τὸ προπαρελθὸν φύλλον τῆς 22 Μαρτίου, καθ' ἃς «ὁ δικαστὴς μόνον ἐφ' ὅσον δικάζει κρίνει, ἀφ' ἧς δὲ δικάσῃ καὶ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, κρίνεται».

Ἰπποθόμην ἤδη ὅτι θὰ ἐπέστη καὶ ὁ κ. Στυλ. Ι. Μαρτίνος, ὅτι πᾶν ἄλλο εἶνε πιθανὸν νὰ παρεμπιπτή μεταξύ ἡμῶν καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνω ἀποφάσεώς του, οὐχὶ ὅμως ὁ περὶ Τύπου νόμος, τὸ φάσμα τοῦ ὁποίου ἐκρίνε καλὸν νὰ ἐσωκλεισθῇ ἐν τῇ ἀνω ἐπιστολῇ του.

**Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΩΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ**

ΙΠΠΟ
ΗΛΙΑ Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ
Υφηγητοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου

Ι.

Ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Πατρῶν «ὁ Ἐρμῆς» ἀπηύθυνεν ἐγκύκλιον, ὡς εἶπεῖν, πρόσκλησιν πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἐμπορικοὺς συλλόγους καὶ ἰδίως τὸν ἐν Ἀθήναις, ὅπως πρωτοστατήσωσιν εἰς νομοθετικὰς τινὰς καινοτομίας, παραπονούμενος δὲ διὰ τὴν παρέλκυσιν τῶν εἰς τὰς συναλλαγματικὰς καὶ τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια ἀφορωσῶν δικῶν καὶ λόγῳ τῆς ἀτελείας τῆς παρ' ἡμῖν σχετικῆς νομοθεσίας καὶ λόγῳ τῆς, κατ' αὐτόν, δικηγορικῆς στρεψοδικίας, καὶ νομίζων ὡς ἀμέσως ἐπιτέλους τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, προτείνει, μεταξύ τῶν ἄλλων, τὴν μεταβολὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων κατὰ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ ἰσχύοντα.

Ἡ ἀόριστος αὕτη παραπομπὴ εἰς τὰ ἐν Ἰταλίᾳ νομοθετήματα ἀγεί ἡμᾶς εἰς σκέψεις, ὡς ἐν τοῖς ἐπομένοις θὰ ἐκθέσωμεν, ἐπὶ σπουδαιότητος καὶ πρωτοφανοῦς διατάξεως, ἐκεῖ ἰσχυούσης, ἀφορώσης δὲ τὰς συναλλαγματικὰς, ἧτις ἀληθῶς κατ' ἀρχὰς μὲν σφοδρῶν ἐπεκρίθη, ἤδη ὅμως θεωρεῖται τὰ μάλα εὐεργετικὴ καὶ ἀπέριωρα ὑπηρετοῦσα ταῖς ἐμπορικαῖς συναλλαγαῖς.

Ἡ συναλλαγματικὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πληρῶσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῆς καὶ νὰ παράσῃ τῷ ἐμπορίῳ τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα, ἅτινα πάντες ἐξ αὐτῆς προσδοκῶσιν, ἐὰν δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς διὰ τινος διαδικασίας ταχείας, ἀπλῆς καὶ λυσιτελοῦς. Ἄλλ' αἱ διατάξεις τοῦ μέχρι τοῦ νῦν καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν Γαλλίᾳ, μέχρι δὲ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου κώδικος, καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ἐμπορικοῦ κώδικος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ἐπαρκεῖς ἐν τῇ ἐπόψει αὐτῆς τὸ μὲν διότι ὁ κομιστὴς οφείλει νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν καὶ ἐπιτύχῃ ἀπόφασιν, ὅπως δυνῆθῃ νὰ ἐκδώσῃ διὰ κατασχεύσεως τὴν πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς, τὸ δὲ διότι ἡ τῶν ἐκ συναλλαγματικῶν ἀγωγῶν διαδικασία εἶναι μὲν συντομωτέρα, ἄλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐμπορίου, διότι καὶ πολλὸς χρόνος παρέρχεται μέχρι τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως καὶ δαπάνας οὐ μικρὰς προκαλεῖ καὶ ἄλλων ἀπροόπτων δὲν εἶνε ἀμέτοχος.

Ἐπιτρέπεται βεβαίως καὶ ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις, ἀλλ' αὕτη, ὡς γνωστὸν, μετ' ἄδειαν τοῦ προέδρου ἐνεργεῖται, καὶ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 172 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀνευ ἐγγυήσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κινήτων τοῦ οφειλέτου, κατὰ δὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς συντηρητικῆς κατασχεύσεως μετ' ἐγγυήσιν ὡς πρὸς τ' ἀκίνητα. (Ἄρθ. 1036, 1030 πολ. δικ. Πρβ. Lyon-Caen et Renault Traité IV no 380, Πάλλη ἀριθ. 583, Vidari La cambiale no 413). Ἄλλως τε δὲ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀνοίγεται εὐρὸς δικαστικὸς ἀγὼν (κατὰ τὸ ἄρθρον 1037 τῆς δικ.) δι' ἧς καὶ ἐν Ἰταλίᾳ τὸ μέτρον τοῦτο θεωρεῖτο ἀσθενές, δαπανηρὸν καὶ δυσανάλογον πρὸς τὴν ἐμπορικότητα τῆς συναλλαγματικῆς. (Vidari ἐνθ' ἀν. no 413, 414), ἔτι δὲ περισσότερο αὐτόθι, καθ' ὅσον πρὸ τοῦ κώδικος τοῦ 1865 ἴσχυον διατάξεις καὶ ἀρχαὶ ἀμεσώτερον προστατεύουσαι τὸν κομιστὴν συναλλαγματικῆς, περὶ ὧν νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ διαλάβωμεν ὀλίγα.

Συμβατικὴ περὶ ἐκτελέσεως ρήτρα,

καθ' ἣν ὁ οφειλέτης παρεχόμενος τῷ δανειστῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἀμέσου ἐπιλήψεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἅμα τῇ λήξει τῆς ἀπαιτήσεως (εἶδος missio in possessionem ἐκ συμβάσεως) ἐπετρέπετο ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, συνήθως (Giannini Azioni e Eccezioni cambiarie 1902 σελ. 11) μεταξὺ τῶν ἐμπορῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ συναλλαγματικῶν, συνίστατο δὲ κατὰ κανόνα εἰς τὴν φράσιν «licet intrare sine decreto», τιθεμένη καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων. Οὐχ ἦν τὸν τὰ διάφορα Statuta ἐνίων ἰταλικῶν πόλεων ὠρίζον καὶ προθεσμία τινά, συνήθως τριῶν ἡμερῶν, μεθ' ἧς ἠδύνατο νὰ προβῆ ὁ δανειστὴς εἰς τὴν πραγματικὴν ἐπιλήψιν τῆς περιουσίας. (Ὁρα ἰδίως Lattes il diritto commerciale nella legislazione statutaria σελ. 185 σσμ. 33, σελ. 298 σσμ. 20, Vivante Trattato teorico-pratico di diritto commerciale (1901), τόμ. Ιν no 1808). Μάλιστα δ' ἐνίστο οἱ νόμοι οὗτοι ἐπέβαλον καὶ τὴν διαμεσολάβησιν τοῦ δικαστοῦ, ἐρευνῶντος συνοπτικώτατα τὴν ὑπαρξίν τῆς ἀπαιτήσεως, δι' ἣν ἡ κατάσχεσις, παρὰ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ δυνῆθῃ ὁ οφειλέτης νὰ ὑπεξαγάγῃ κατὰ τὸν διάμεσον χρόνον καὶ ἀποκρύψῃ τὰ μέληντα νὰ κατασχεθῶσι.

Τὴν ἐκτελεστότητα τῆς συναλλαγματικῆς μετ' ἀπολύτως συνοπτικὴν διαδικασίαν ἐδέχτο καὶ ὁ τσοκανικὸς νόμος τῆς 23 Νοεμβρίου 1818 καὶ ἰδίως ὁ εἰς τὰς λοιπαρδοβενετικὰς ἐπαρχίας ἰσχύον ἀυστριακὸς τῆς 31 Μαρτίου 1850, εὐνοῶν μᾶλλον τὸν δανειστὴν. (Giannini σελ. 18).

Πᾶσαι ὅμως αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐπέβαλον, ὡς γίνεται ἀντιληπτόν, τὴν παρέμβασιν τοῦ δικαστοῦ, ἧτις ἀντέκειτο πρὸς τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς ἔδει νὰ ἰκανοποιῆται ὁ κομιστὴς τῆς συναλλαγματικῆς, μάλιστα δ' ἐνίστο ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται αὐτὸς εἰς ἐγγυήσιν, ὡς κατὰ τὸν τσοκανικὸν νόμον. Οὐχ ἦν τὸν ὅπωςδῆποτε ἐπροστατεῦτο ὁ κομιστὴς μεῖζον τότε, ἢ μετέπειτα εἰσαχθέντος τοῦ γαλλικοῦ κώδικος. Διὰ τοῦτο ἐνωρίς ἤδη ἐξηγέρθη ὁ ἐμπορικὸς ἐκεῖ κόσμος καὶ πολλὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια καὶ ἰδίως τὸ τῆς Γενούης (Margheri I motivi del codice di commercio τόμ. ΙΙ σελ. 25) ὑψωσαν φωνήν, ὡς ἐν προκειμένῳ ὁ ἐμπορικὸς σύλλογος Πατρῶν, ὑπὲρ τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ κρατοῦντος συστήματος, ὑπὲρ ἧς πολλοὶ καὶ σπουδαῖοι συγγραφεῖς ἐτάχθησαν.

ΙΙ.

Ἐντεθεὶν ἐκ τῶν διαμαρτυριῶν τούτων καὶ τῶν ἐκφραθεισῶν εὐχῶν παρορμηθεὶς ὁ Ἰταλὸς νομοθέτης τοῦ κώδικος τοῦ 1882 ἔθετο τὸ ἄρθρον 323, καθ' ὃ ἡ συναλλαγματικὴ ὡς πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἐξ αὐτῆς ἀγωγῆς ἔχει τὰ ἀποτελέσματα τίτλου ἐκτελεστοῦ, δυναμένου τοῦ μὴ πληρωθέντος κομιστοῦ νὰ προβῆ εἰς ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν ἀνευ παρεμβάσεως τοῦ δικαστοῦ, ὡς δύναται νῦν νὰ πράξῃ παρ' ἡμῖν ὁ ἔχων ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν ἢ ἄλλον τίτλον ἐκτελεστόν.

Ἡ διάταξις αὕτη, σπουδαίως καινοτομοῦσα, ἐγένετο ἀντικείμενον πολλῶν κρίσεων καὶ ἐπικρίσεων.

Παρητήρηθη (Pacifici - Manzoni Codice civile italiano τόμ. ΙΙ, No 144. Πρβ. καὶ Margheri La cambiale σελ. 135 ἐφ.) ὅτι αὕτη ἀναιρεῖ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχήν, σύστημα ὀλόκληρον, καθ' ὃ ἡ ἐκτελεστότης τοῦ ἐγγράφου εἶναι ἀπόρροια τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ κράτους, ἀπονεμοῦσης εἰς τὰ ἐγγράφα διὰ τῶν ταῦτα ἐκδιδουσῶν ἀρχῶν τὴν σημαντικὴν αὐτῆν δύναμιν καὶ ἐπομένως ἡ καινοτομία αὕτη τοῦ νομοθέτου εἶναι ἐναντία τῆς φύσεως τῆς ἐκτελεστότητος.

Οὐχ ἦν τὸν δύναται τις ν' ἀντιτάξῃ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν καθιστᾷ τὴν συναλλαγματικὴν ἀπολύτως τίτλον ἐκτελεστόν, ἀλλ' ἀπλῶς προσνέμει αὐτῇ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐξ αὐτῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς καὶ δὲν δύναται ἡ συναλλαγματικὴ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ πρὸς ἐγγράφην ὑποθήκης, ὡς ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ παραδείγματι, στερεῖται δ' ἅμα καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ὁ ὁποῖος ἀναγκαῖος ἐπὶ τίτλων ἐκτελεστών. (Vadala-Papale nel D. C. τοῦ 1884, 45, Vivante ἀνωτ. No 1814, Vidari ἀνωτ. No 414, 418, Saredo Istituzioni di procedura civile τόμ. ΙΙ, No 1015. Δὲν εἶναι ἐπομένως ἀκριβὲς ὁ Pacifici-Manzoni σελ. 207 λέγων ὅτι αἱ λήξασαι συν-

αλλαγματικαὶ εἶναι κατὰ τὴν ἑαυτῶν φύσιν τίτλοι ἐκτελεστοί).

Ὁ Mortara (Manuale di procedura civile No 669) ἀποκαλεῖ σοφιστικὴν τὴν ἀνωτέρω διάκρισιν, καθ' ἣν ἡ συναλλαγματικὴ δὲν εἶναι πράγματι τίτλος ἐκτελεστός, δὲν φέρει ὅμως τι ἐναντίον τῆς διακρίσεως ταύτης, ἢ δὲ σκέψις αὐτοῦ, ὅτι ἡ καινοτομία αὕτη ἀντίκειται πρὸς τὰ δεδομένα τῆς ἐπιστήμης περὶ ἐκτελεστών τίτλων, εἶναι ἀτυχής, διότι οὐδὲν ἀπολύτως δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς δεδομένον καὶ ἀδιάσειστον ἢ ἀντικείμενον εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν αἰσθημα, ἐφ' ὅσον καινοτομία τις σύμφωνος πρὸς τὴν κοινωνικὴν ἀντιλήψιν, παρίσταται ὡς ἀμέσου ὠφελείας καὶ χρησιμότητος, ὁ δὲ νομοθέτης δὲν προσέχει βεβαίως εἰς δεδομένα, ὡς πρὸς ἄρθρον πίστεως, ἀλλὰ κατὰ πόσον αἱ διατάξεις αὐτοῦ εἶσονται λυσιτελεῖς καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνευ ἀτοπημάτων.

(Ἄχολουθεῖ)

Αἱ στήλαι τῆς «Δικαιοσύνης»
εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὐρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μετὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Ἐξεπλήρωσε καὶ κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην ἡ Βουλὴ τὸν ἀπέναντι τῆς Δικαιοσύνης προορισμὸν τῆς. Ὁ κ. ἐπὶ τῆς **Τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς** Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ὑπέβαλε κατὰ δεκάδας καὶ πάλιν τὰ νομοσχεδία του, ἡ Βουλὴ ἐχασμήθη καὶ μετὰ τοῦτο ἐλογοκόπησεν ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας, οὕτω δὲ τὰ πράγματα διατρέχουν κανονικώτατα τὴν τροχίαν των χωρὶς καὶ πάλιν οὐδεὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι ἐμπαίζομεν ἀλλήλους, ἀφοῦ καὶ εἰς τὸ μέλλον οὔτε ἡ Βουλὴ θὰ παύσῃ ἐναλλάξ χασμωμένῃ καὶ λογοκοποῦσα οὔτε οἱ ἐκάστοτε ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὶ ὑποβάλλοντες νομοσχεδία.

Ἄν ἐν τῇ μεταξὺ οἱ ἔνεκα τῆς ἀτελείας τῆς νομοθεσίας κόμβοι κινδυνεύει νὰ παραλύσουν καὶ τὰς στοιχειωδέστερας ἀκόμη τῶν συναλλαγῶν, ἰδιαιτάτα δὲ τῶν ἐμπορικῶν, ἂν θεσμοὶ ὀλόκληροι ἐξακολουθοῦν ὄντες τελειῶς ἀγνωστοὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, ἂν πᾶσα δίκη τότε μόνον εἶνε νοητὸν ὅτι δύναται νὰ τερματισθῇ ὅταν ἀποκάμουν οἱ διάδικοι, ὅλα ταῦτα πιθανὸν νὰ εἶνε ἐνδιαφέροντα διὰ πάντα ἄλλον, εἶνε ὅμως τελειῶς ἀδιάφορα διὰ τοὺς καταναλίσκοντας ἐβδομάδας ὅλας ὅπως πεισθοῦν περὶ τῆς ἐννοίας ἧν ἦτο δυνατόν νὰ εἶχεν αὕτη ἢ ἐκεῖνη ἢ παρὲνθεσις.

Ὅπως δῆποτε, ληξάσης ἤδη τῆς Συνόδου, μετ' ἀνυπομονησίας ἀναμένομεν τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ ἐξαγγεῖλῃ ὅτι καὶ πάλιν ἐκλείσθη ἐντὸς τοῦ γραφείου του καὶ ὅτι μετὰ πολύμοχθον ἐργασίαν κατήρτισε τὰ ἀπαραίτητα νομοσχέδια διὰ τῶν ὁποίων λίαν ἐπιτυχῶς θεραπεύονται καὶ αἱ ὑπολειπόμεναι ἀνάγκαι. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐκπληροῖ συνεπέστατα τὸν προορισμὸν του καὶ οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεμφιμοιρῆ, διότι ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἔχομεν τόσα καὶ τόσα νομοσχεδία, εἶνε τάχα ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν καὶ νόμους;

Μία ὑπόθεσις καθαρῶς ναυτικῆς φύσεως, ἡ περιφρησις τῆς συγκρούσεως τῶν ἀτμοπλοίων Ἄσσου καὶ Πυλάρου, ἐπὶ πόσα νομικὰ εἰς τὴν ἀπονομήν τῆς εἰρηνοδικίου Κεφαλληνίας μέχρι

τοῦ Ἀρείου Πάγου; Ἐπὶ πέντε μέχρι τοῦδε καὶ ὁ δικονομικὸς τῆς Ἑλλάδος Θεός, ὁ μακρόθυμος, τίς οἶδε ἐπὶ πόσας ἄλλας Ὀλυμπιάδας θὰ τὴν συγκρατήσῃ ἐν ζωῇ. Ἥδη ἐνώπιον τῶν διαφόρων ἐπαρχιακῶν εἰρηνοδικίων, ὧν οἱ εἰρηνοδίκαι διωρίσθησαν εἰσηγηταί, ἐπιζητεῖται νὰ ἀνευρεθῇ διὰ τοῦ μέσου τῶν μακρῶν ποίαν διεύθυνσιν εἶχε πρὸ πέντε ἐτῶν καὶ στιγμὰς τινὰς πρὸ τῆς συγκρούσεως τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀτμόπλοιο καὶ μετὰ πόσης ταχύτητος ἐφέρετο καὶ τὰ παρόμοια! Εὐελπιστοῦμεν ὅτι μετὰ δεκαετίαν ἴσω, ὅποτε θὰ εἶνε πλέον ἐν κοινῇ χρήσει ἡ ἀεροπλοία, τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια θὰ ἐπιληφθοῦν τῆς ἐκτιμήσεως τῶν διεξαγομένων σήμερον μαρτυρικῶν ἀποδείξεων καὶ μετὰ πεποιθήσεως καὶ δικανικῆς καὶ ἀνθρωπίνης, θὰ κρίνουν ὅτι τόσα χιλιοστόμετρα πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν ἂν ἐφέρετο τὸ ἐν ἡ τὸ ἕτερον τῶν ἀτμοπλοίων, δὲν θὰ ἐπήρηστο ἢ σύγκρουσις! Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι οἰανδήποτε μομφὴν καὶ ἂν ἀποδώσῃ τις εἰς τὰ δικαστήριά μας καὶ τὴν δικαιοσύνην μας ἐν γένει, δὲν θὰ δυνῆθῃ πάντως νὰ ἐγκαλέσῃ ταῦτα ἐπὶ βραδύτητι.

Παρήγορον ὅτι ὁ τίτλος καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικηγόρου σώζει ἀκόμη τόσα θέλγητρα, ὥστε νὰ τιτρώσκῃ καὶ καρδίας ὑπὲρ τὰ πενθῶντα ὅψιμος δικηγόρος τήκοντα ἤδη γεγονυίας, ἂν ὑποθεθῆ ὅτι τόσα περίπου ἔτη ἀριθμεῖ ὁ ἀγαπητὸς βουλευτὴς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος, περὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἐξῆς ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ φύλλου τῆς παρελθούσης Πέμπτης τῶν «Ἀθηνῶν»:

«Ὁ βουλευτὴς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος εἶνε γνωστός μέχρι τοῦδε ὡς πολιτευτὴς, ὡς ρήτωρ, ὡς ὀμιλητὴς, ὡς ὑπουργός, ὡς θεολόγος, ὡς προσκυνητὴς, ὡς περιηγητὴς, ὡς ἱστορικός, ὡς ναυτικός, ὡς γυμνασιτικός, ὡς ἀκάματος ἐργάτης ἐν γένει παντὸς ἀπαιτούντος πρωτοβουλίαν καὶ γνώσεως, ἀλλ' ὡς... ἐξεταζόμενος! Ἔως τώρα δὲν θὰ τὸ ἐπερίμενε κανεὶς. Καὶ ὅμως χθὲς ὁ πρόφην ὑπηρετὸς ἐπὶ τῆς ἡσυχᾶ-ἡσυχᾶ μετὰ τοὺς ἄλλους διδάκτορας τοῦ Δικαίου εἰς τὸν Ἀρείου Πάγου καί... ἔδωκεν ἐξετάσεις. Διὰ τὴν ἱστορίαν σημειοῦμεν ὅτι ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ δικηγόρου μὲ τὸν ἐπίσημον βαθμὸν λίαν καλῶς.

Καὶ εἰς τὸν εὐέλπιν μὲν δικηγόρον εὐχόμεθα πελατεῖαν, εὐχόμεθα ὅμως καὶ εἰς μερικὸς ἄλλους καθυστεροῦντας νὰ μιμηθῶσι τὸ παραδειγμα μὲ τὴν πεπονηθῆσιν ὅτι κάθε πρᾶγμα κάλλιον νὰ ἐρχεται ἀργὰ παρὰ ποτέ».

Ἡ «Δικαιοσύνη» εὐχεταί εἰς τὸν νεαρὸν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα βαθμοφόρον τοῦ Ἀρείου Πάγου εὐδοκίμησιν καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ σταδίῳ!

Μία ἀπὸ τὰς δικηγορικὰς προσωπικότητας τῆς παρελθούσης γενεᾶς ἐξέλιπε διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δικηγόρου Ἀθηνῶν **Χαρίλαος Ζάννος** λάνου Ζάννου.

Ἐπὶ τριακονταετίαν καὶ πλέον συνεχῶς δικηγορῶν, χαρακτῆρος ἰδιορρυθμίου, ἐντιμότητος παραδειγματικῆς, ἀγαθότητος πράγματι παιδικῆς, χαριτολόγος, ἀναμειγνύων πάντοτε εἰς τὰς διηγήσεις του ἀμύμητα ἐπεισόδια τῆς παλαιότερας δικηγορίας, εἶχε καταστῆ εἰς ἐκ τῶν ἀγαπητοτέρων μεταξὺ τῶν συναδέλφων του.

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα καὶ τὸ ἐκτάκτως ζωηρὸν καὶ εὐθυμον τοῦ χαρακτῆρος του, ἡ ἱατρικὴ διέγνωσεν ὅτι τὸ νόσημα ὑπερ ὠδήγησεν εἰς τὸν τάφον τὸν Χαρίλαον Ζάννον, εἶνε ὁ μαρτυρικός.

Ἐχει ἀρὰ γε σχέσιν τινὰ τὸ νόσημα τοῦτο μετὰ τὸ ἐπάγγελμα ὅπερ μετήρηστο καὶ ὅπερ ἦν τὸ δικηγορικόν;

Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἀπονέμεται ἡ δικαιοσύνη παρ' ἡμῖν καὶ ἡ πλήρης ἀφομοίωσις τῆς διαδικασίας τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων καὶ **Εἰς ὅσα μὴ ἀκούοντων.** αὐτῶν ἐπιτελῶν ἐκεῖ συναλλαγματικῶν, προκαλεῖ ἐκάστοτε τὰς γνωστάς διαμαρτυρίας περὶ τῆς ἀνάγκης

